

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Загальноуніверситетські кафедри

Кафедра музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ

«8» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СЦЕНІЧНИЙ СПІВ

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	026 Сценічне мистецтво
освітня програма	Акторське мистецтво театру і кіно (II курс) (назва освітньої програми)

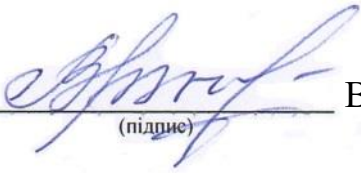
Розробники:

Вальчук Лада Дмитрівна, старший викладач, кафедра музичного виховання;
Персанова Ірина Миколаївна, старший викладач, заслужений артист України,
кафедра музичного виховання

Викладачі:

Вальчук Лада Дмитрівна, старший викладач, кафедра музичного виховання;
Турченко Ольга Миколаївна, старший викладач, кафедра музичного виховання;
Нагорний Михайло Васильович, старший викладач, заслужений артист України,
кафедра музичного виховання;
Персанова Ірина Миколаївна, старший викладач, заслужений артист України,
кафедра музичного виховання.

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музичного виховання
протокол від 05.09.2025 № 8

Завідувач кафедри Валентина МУСІЄНКО

(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

доцент, заслужений артист України Олександр ЗАВАЛЬСЬКИЙ

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (П)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (П)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (П)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова	
Курс	II	
Семестр	3	4
Кількість кредитів	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	—	—
	Семінарські	
	—	—
	Практичні	
	30	30
	Індивідуальні	
	7,5	7,5
	Лабораторні	
	—	—
Самостійна робота		
82,5	82,5	
Вид підсумкового контролю		залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета:

- набуття вокально-виконавських навичок;
- оволодіння дієвим співом;
- виховання музично-естетичних смаків.

Завдання:

- подальше оволодіння прийомами голосоведення;
- засвоєння нових елементів техніки співу;
- поєднання вокально-технічних навичок з художньо-виконавськими елементами.

Очікувані результати навчання (РН):

- РН-1 – знання відповідної музичної термінології вокальної педагогіки;
- РН-2 – уміння розкрити зміст і дієву основу вокально-поетичного тексту;
- РН-3 – набуття досвіду самостійної роботи над вокальним матеріалом.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8
II курс / 3 семестр:							
Тема 1. Робота над розвитком вокальної техніки	40			10		2.5	27.5
Тема 2. Регістри співацького голосу(поглиблення теми).	40			10		2.5	27.5
Тема 3. Культура мови у співі.	40			10		2.5	27.5
Разом	120			30		7.5	82,5
II курс / 4 семестр:							
Тема 4. Аналіз композиції вокальних творів.	40			10		1.5	4.5
Тема 5. Правила орфоепії у співі.	40			10		1.5	4.5
Тема 6. Робота над учбово-вокальним репертуаром.	40			10		1.5	4.5
Разом							
УСЬОГО	120			60		15	45

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Робота над розвитком вокальної техніки

Основні поняття: зміцнення співоного дихання, його свідомого використання; розвиток резонаторів для тембрального відтінку звука; робота з артикуляційним апаратом; оволодіння декламаційною виразністю виконання; особливості звучання голосу в різних регістрах.

Ключові слова: дихання, резонатор, артикуляція, декламація, виразність, регістр.

Рекомендована література:

1. Гаврилюк О. Техніка вокального дихання. Київ: Музична Україна, 2010.
2. Паламар Г. Основи вокальної техніки. Львів: Сполом, 2014.

Тема 2. Регістри співацького голосу(поглиблення теми).

Основні поняття/ключові слова: регістри у вокаліста – це те, який відрізок голосового діапазону він використовує, верхній або нижній (наскільки сильно

натягнуті голосові зв'язки при співі, настільки вище буде співочий регістр); Штробас – найнижчий регістр, нефальцетний (він же "грудний"), фальцетний регістр ("головний"), "свистковий" або "флейтовий" регістр.

Рекомендована література (основна/додаткова): 2,4

1. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. / І. Вілінська. – К.: «Музична Україна», 1989
2. Овчаренко Н.А. Професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально - педагогічної діяльності: теорія та методологія : монографія / Н.А. Овчаренко. – Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2014. – 400 с.

Тема 3. Культура мови у співі.

Основні поняття/ключові слова: чіткість вимови(дикція); переднє, тверде піднебіння; манірність, неохайність вимови; мовні чіткість й грамотність вокальної мови базується на дикційних настановах та нормах літературної мови, які впливають з фонетики мови; специфічні риси мови у співі породжуються умовами, в яких вона утворюється й протікає.

Рекомендована література (основна/додаткова):

1. В. Знаменська «Культура мови у співі»
2. Хоменко А. Б. Постановка голосу

Тема 4. Аналіз композиції вокальних творів

Основні поняття: композиція (побудова) окремих частин і в цілому; інтонаційно-смысловий зміст музично-поетичного тексту; виявлення художнього образу.

Ключові слова: композиція, інтонація, темп, динаміка, метро-ритм.

Рекомендована література:

1. Боровик О. Мистецтво інтерпретації вокальних творів. Львів: Сполом, 2016.
2. Слестін О. Мистецтво вокалу. Київ: Музична Україна, 2007.

Тема 5. Правила орфоєпії у співі.

Основні поняття: виразні елементи виразного співу; робота над вокальними партіями у двоголосних співах; опрацювання навчального репертуару в контексті виконавських завдань; робота актора над художнім образом в ансамблевих співах.

Ключові слова: ансамбль, двоголосся, динамічна рівновага, дует, тріо.

Рекомендована література:

1. Гончаренко І. Вокальна майстерність: методологія та практика. Київ: Академвидав, 2011.
2. Тютюнник Г. Основи вокальної педагогіки. Київ: АртЕк, 2005.

Тема 6. Робота над учбово-вокальним репертуаром

Основні поняття: ускладнення завдань щодо музичної мови творів; робота над кантиленним співом; особливості співу на «staccato» і «non legato».

Ключові слова: кантилена, декламація, стакато, нон легато.

Рекомендована література:

1. Гринь Л. Теоретико-методичні основи вокальної підготовки майбутніх акторів. Запоріжжя, 2011.
2. Люш Д. Розвиток і збереження співочого голосу. Київ: Музична Україна, 1988.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Наочні – пояснювально-ілюстративні; тренувально-слухові;

практичні – вправи та розспівки.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (СР) ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
<u>Тема 1.</u>	Щоденні дихальні вправи. Повторення розспівок. Закріплення аудиторної роботи над декламаційною виразністю виконання	Усна	Оцінювання не передбачене
<u>Тема 2.</u>	Повторення і закріплення аудиторних занять з оволодіння кантиленним співом, «staccato» і «non legato»	Усна	Оцінювання не передбачене
<u>Тема 3.</u>	Проаналізувати композицію вокальних творів зі свого учбового репертуару	Усна	Оцінювання не передбачене
<u>Тема 4.</u>	Виконувати попередні завдання.	Усна	Оцінювання не передбачене
<u>Тема 5.</u>	Загальне поняття про музичні жанри та форми.	Усна	Оцінювання не передбачене
<u>Тема 6.</u>	Загальне поняття про музичні жанри та форми. Робота над творами.	Усна	Оцінювання не передбачене

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Інтонаційна точність: здатність студента коригувати помилки та контролювати точність інтонуювання	5
Технічна точність: виконання на належному рівні вокальних технік	5
Творчий підхід до виконання	5
Максимальна кількість балів	15

7. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль (ПСК): якість здобутих знань на творчому показі.

Поточний контроль (ПК): перевірка здобутих знань та умінь під час аудиторних занять.

Критерії оцінювання при поточному контролі:

Критерії оцінювання теми	Кількість балів
Відвідування занять (0,5 пр.+0,5 інд. / тиждень)	5
Відпрацювання теми (1–5)	8
Відпрацювання теми (6)	10
Всього за тему	До 15

Критерії оцінювання при підсумковому контролі(показ):

Критерії оцінювання	Кількість балів
Інтонаційна та технічна точність	5
Креативність і художня виразність	5
Творчий підхід до виконання	10
Всього	20

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

II курс / 3 та 4 семестр:

За результатами поточного контролю та самостійної роботи							Показ	Сума балів
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6			
13	13	13	13	13	15	20	100	

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Базова

1. Боровик О. Мистецтво інтерпретації вокальних творів. Львів: Сполом, 2016.
2. Гаврилюк О. Техніка вокального дихання. Київ: Музична Україна, 2010.
3. В. Знаменська «Культура мови у співі». Київ: державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури 1959.
4. Тютюнник Г. Основи вокальної педагогіки. Київ: АртЕк, 2005.
5. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. / І. Вілінська. – К.: «Музична Україна», 1989
6. Овчаренко Н.А. Професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально - педагогічної діяльності: теорія та методологія : монографія / Н.А. Овчаренко. – Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2014. – 400 с.
7. Хоменко А. Б. Постановка голосу : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. і вчителів музики шкіл різного типу / А. Б. Хоменко, В. І. Коробка, В. М. Курсон, Н. В. Крутько. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 128 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І.Шамо,18/2;1 примірник).

Додаткова

1. Кондратюк Л. Мистецтво вокалу: теорія та практика. Київ: Музична Україна, 2009.
2. Олексенко І. Дихальні вправи для співаків. Львів: Ліра-К, 2016.

10. Інформаційні ресурси

1. **Notatky.com.ua**
<https://notatky.com.ua/>
Платформа, яка надає доступ до нот українських пісень та творів.
4. **IMSLP (International Music Score Library Project)**
<https://imslp.org/>
Одна з найбільших музичних бібліотек у світі, яка пропонує безкоштовний доступ до нот класичної музики, включаючи вокальні твори.
5. **8notes**
<https://www.8notes.com/>
Сайт з нотами для різних інструментів та вокалу, включаючи пісні різних жанрів та рівнів складності.